

Rust en ruimte krijg je niet vanzelf

MEELOPEN MET ROOS ALDERSHOFF

Tekst en meeloopfoto's: Jeroen Jazet

Architectuurfotografe Roos Aldershoff reist het hele land door om panden van opdrachtgevers te fotograferen. Man Tonny zet ter plekke de puntjes op de i. Vandaag staat het stadhuis van Harderwijk op het programma, in opdracht van een interieurarchitecte. We lopen mee langs gepasseerde ambtenaren en merkwaardige privacy-cellen.

Bij binnenkomst in het vernieuwde stadhuis in Harderwijk stuiten we op een drukke fotovergadering met vijf deelnemers. Aldershoffs Man Tonny, die altijd meegaat op klus en inzetbaar is als model, sjouwer en tweede oog, moet nog goed wakker worden en neemt nog een koffie. Opdrachtgeefster en interieurarchitecte Ingrid Heijne van Zenber Architecten uit Amsterdam is al wel volledig scherp. Logisch, ze heeft Aldershoff ingehuurd en betaalt per uur. Samen hebben ze al een uur door het pand gelopen en de belangrijkste spots en standpunten zijn door Aldershoff op haar iPhone gefotografeerd. Nu is het tijd om prioriteiten te stellen. Wat fotograferen we wel, wat niet, welke hoek is beter? Aldershoff snijdt direct de juiste composities uit op de telefoon en verwijdert de locaties die afvallen. Medewerkers Marijke en Stein van Zenber kijken geconcentreerd mee. Zij zijn vandaag mee als model, maar ook set dresser. "Set dressing is een belangrijk onderdeel van interieurarchitectuurfo-

BOVEN
Aldershoff overlegt met opdrachtgeefster Heijne (tweede van rechts)

LINKS
Aldershoff kijkt geconcentreerd of alles in de foto klopt.

tografie", aldus Heijne. Vandaar vijf man sterk op de set dus, best opmerkelijk voor een architectuurfotosessie. "Dit is niet standaard hoor", aldus Aldershoff. "We zijn ook vaak met z'n tweeën en dan maken we iets minder foto's. Met zo veel handen kunnen je wel grote slagen maken."

Aldershoff ontdekte haar voorliefde voor architectuurfotografie tijdens haar studie aan de Rietveldacademie. Die liefde bouwde ze uit tot een eigen bedrijf dat zich volledig op architectuurfotografie richt. Ze maakt voornamelijk projectfoto's, maar ook Timelapse films van projecten behoren tot de mogelijkheden.

Eenvoud, rust en ruimte zijn kenmerken van haar stijl. "Ik zoek lang naar het juiste standpunt, en het juiste licht. Als het moet wacht ik dagenlang en kom meerdere keren terug. Dat betaalt zich uit in betere foto's." Aldershoff werkt voor architecten, woningcorporaties en overheden.

Opdrachtgever van vandaag is Zenber Architecten uit Amsterdam. Interieurarchitecte Ingrid Heijne is er de hele

'IK PROBEER ALTIJD MINSTENS EEN BEELD OF TIEN TE HEBBEN, WAAR IK DAN LATER EEN KEUZE UIT MAAK.'

dag bij, evenals twee medewerkers van het bureau. "Toen we Roos voor de eerste keer inhuurden", vertelt Heijne, "beviel dat zo goed, dat we haar sindsdien regelmatig inschakelen voor allerlei klussen. Roos is een zeer prettig persoon om mee samen te werken, en bovendien verstaat ze haar vak, heeft een scherp oog."

Fluwelen handschoenen

De eerste setting is de grote hal, waar bezoekers en medewerkers af en aan lopen. Een ambtenaar van burgerzaken voelt zich even gepasseerd als Aldershoff haar bureaustoel laat rechtzetten. "Het hoort er allemaal bij", stelt ze nuchter. "Je moet soms met fluwelen handschoenen werken, maar dat ben ik gewend." Na vijf minuten heeft de medewerker de stoel alsnog op de juiste plek gezet.

In een zijte plaatst de fotografe twee medewerkers met laptop. Op het balkon loopt man Tonny heen en weer voor het on-scherpe schim effect. "Ik werk het liefst met

FOTO: ROOS ALDERSHOFF

RECHTSBOVEN
Deze foto is frontaal gemaakt ten opzichte van de vergader-ruimte, maar in omdat deze schuin in de ruimte staat ontstaat een mooi perspectief met de rest van de verdieping.

RECHTS
Bewerkte foto

LINKS
De fotografe in spreidstand achter de camera.

De originele- en nabewerkte foto

Aldershoff heeft een foto ter beschikking gesteld zonder en met bewerking. Wat meteen opvalt in de bewerkte foto is dat alle kleurtemperatuurverschillen zijn opgeheven. "Dat is een van de belangrijkste zaken om te doen in de nabewerking", vertelt Aldershoff. "Het buitenlicht is blauwer dan de kunstlichtbronnen binnen, maar als je dat zo laat, eist dat enorm de aandacht op. Ik selecteer de gedeelten waar het licht te blauw of te geel is en corrigeer dat dan naar elkaar toe. Daar kun je best lang zoet mee zijn, omdat het moet gebeuren zonder dat het direct zichtbaar is. Je ziet het in dit geval wel, omdat je de onbewerkte foto erbij ziet. Maar de opdrachtgever ziet alleen het eindresultaat."

Wat bovendien opvalt, is dat Aldershoff een aantal elementen aan de rechterkant van het beeld - waaronder twee uitbordjes en zelfs een hele vitrinekast - heeft weggeshopt ten gunste van de rust in beeld. Veel hooglichten, zoals in het glazen huisje, zijn genuanceerd. Het ijzeren plafond is wat contrastrijker gemaakt en de vloer hier en daar een beetje doorgedrukt, zodat het oog wat meer gestuurd wordt naar de glazen vergaderruimte. De wanden zijn hier en daar een tikkie tegengehouden om ze wat frisser en minder grijs te laten ogen. Het wandkleed helemaal rechts - een speerpunt voor de opdrachtgever - is ook iets opgelicht.

EEN VAN DE BELANGRIJKSTE ZAKEN IN DE NABEWERKING IS HET OPHEFFEN VAN KLEUR-TEMPERATUURVERSCHILLEN.

eigen modellen", legt Aldershoff uit. "Als ik het moet doen met medewerkers, is het maar de vraag of ze willen en is het achteraf ook lastig als ze toch moeilijk gaan doen. Dan moet ik quitclaims gaan laten tekenen, allemaal gedoe. Met eigen modellen kun je alle kanten op en ze doen nooit moeilijk", lacht ze.

Tilten

Aldershoff positioneert haar Nikon D810 met een 14-24mm objectief op statief. De camera staat op ooghoogte. Opvallend

is dat ze alleen horizontaal waterpas werkt, en verticaal lichtjes omhoog fotografeert. "Vroeger werkte ik met een analoge Cambo, eigenlijk al sinds het begin van mijn carrière in 1988. Tegenwoordig werk ik - naast de Nikon - met Cambo Wide en Leaf digitale achterwand Deze heeft alle verstelmogelijkheden die nodig zijn, en heeft 45 mp. Voor interieurfotografie is de Nikon voldoende. Ik kan gewoon achteraf rechtzetten in Lightroom of Photoshop, die gereedschappen zijn ideaal en worden steeds beter. Ik zorg er altijd voor dat ik wat ruim opneem, zodat ik wat snijruimte heb. Door het rechtzetten gaat er altijd wat beeld aan de zij-, onder- of bovenkant verloren."

Het eerste beeld wordt geschoten, met veel varianten in

de sluitertijd. "Ik probeer altijd minstens een beeld of tien te hebben, waar ik dan later een keuze uit maak. Met modellen, zonder, te licht, te donker en alles daar tussenin. In de nabewerking plak ik al die foto's in een bestand met lagen. En dan is het een kwestie van gummen. Hier bijvoorbeeld, (ze wijst naar een paar oubollige planten in de achtergrond) die moeten dus echt weg. Maar ze zijn zo zwaar dat ze moeilijk te verplaatsen zijn. Dat wordt dan een Photoshop-klus."

Ook met hoge contrasten is Aldershoff lang bezig in de nabewerking. Geloof

LINKS
Aldershoff is zelf niet te beroerd om even mee te helpen sjouwen.

BOVEN
Stagiair Stein verrijdt wat bloembakken het beeld uit.

PLANTEN WORDEN WEGGEREDEN, STOELN VERVANGEN, WERKPLEKKEN SCHOONGEVEEGD.

ze niet in kant en klare HDR-tone map programma's?" Ik doe alles met de hand, het oude ambachtswerk", legt ze uit. "Ik zie toch verschil als het met een automatisch programma gedaan is. Soms ben ik wel een uur met een foto bezig, maar dan heb ik het wel goed en zijn alle partijen goed doortekend, van de lichtste ramen tot het donkerste hoekje."

Privacy

Het hele circus verplaatst zich naar boven. Op deze vloer moeten zo'n tien foto's gemaakt worden. De zon schijnt, en dus is de automatische zonwering naar beneden. "Heel irritant die systemen", aldus Aldershoff. "Vooral omdat het hier rode schermen zijn, vallen ze heel erg op, naast dat ze veel licht wegnemen. Hier kunnen we dus even niks beginnen."

Na een zoektocht komen ze aan de andere kant van het gebouw uit, waar de zon niet schijnt. Op de foto moeten hier twee merkwaardige, maar zeer originele

-soort van- telefoons. "In dit gebouw hebben we veel open werkruimtes gecreëerd", aldus architecte Heijne, "Dat houdt in dat er ook behoefte is aan privacy tijdens telefoongesprekken. Die kunnen ze dan hier houden." Naast de functionaliteit komen de cellen ook nog eens mooi uit in de ruimte. Aldershoff kiest in dit geval voor een symmetrische compositie. "Vooral met de twee hokjes naast elkaar werkt dat goed." Het team komt weer in actie voor de

In de tas van Roos:

- Nikon D810
- 14-24mm 2.8
- 24-70mm 2.8
- 80-200mm 2.8 manual focus
- Polarisatiefilters voor alle objectieven, waaronder de 14-24mm.
- Gitzo mountaineer statief.

Door de toevoeging van twee paar benen is er veel meer leven in de brouwerij, iets dat de opdrachtgever graag ziet.

Man Tonny loopt langzaam heen en weer, waardoor hij als een schim op het balkon te zien is. Hier staan ook voorbijgangers op de foto, maar altijd onherkenbaar.

metamorfose. Planten worden weggereden, werkplekken schoongeveegd. Tonny, Marijke en Stein vullen de scene weer. Tonny wordt ondertussen wat melig en gaat demonstratief achteroverliggen. "Geen stereotypen, Tonny", schatert Aldershoff.

Tijdens de hele exercitie oogt Aldershoff ontspannen, gefocust en straalt ze ervaring uit. Ook de opdrachtgeefster is niet gestrest. "We hebben aan twee woorden genoeg", aldus Heijne. "Dat werkt heel natuurlijk, we zitten op een lijn. Het komt niet vaak voor dat we het oneens zijn, dus ik hoef er niet bovenop te zitten. Het komt altijd goed met Roos."

Het gros van de beelden die Aldershoff in het stadhuis schiet, zijn overzichten, met de 14-24 mm gemaakt. Geen deurklinken of andere details." Het doel van de foto's is om als referentie te dienen voor toekomstige klanten van de opdrachtgeefster" legt de fotografe uit. "En die wil vooral veel ruimte zien; dit soort projecten wordt niet op detail verkocht. Bovendien zie je lijnenspielen en dergelijke vaak beter met de groothoek en in overzicht. De combinaties van vloeren, meubels en panelen zijn duidelijker zichtbaar. Architectuurfotografie en groothoek horen bij elkaar."

Charmant dwingend

De zon is intussen weg, de zonwering automatisch omhoog gegaan. Dat biedt perspectief voor het team, dat naar de voorkant

'IK DOE ALLE NABEWERKING MET DE HAND, HET OUDE AMBACHTSWERK.'

van het gebouw snelt. Een lange tafel met stoelen is aan de beurt. De verkeerde stoelen wel te verstaan, dus uit alle hoeken en gaten haalt stagiair Stein de goede exemplaren tevoorschijn. Aan de tafel zitten een aantal personen te werken. Aldershoff vraagt op charmant dwingend toon of het mogelijk is dat ze eventjes elders gaan werken. "Je hebt nou eenmaal te maken met een operationele werkplek. Op zaterdag fotograferen was geen optie, dan moet je roeien met de riemen die je hebt."

Door de hulp van de medewerkers van Zenber Architecten gaat alles vlieg en gebeurt er veel voordat een foto gemaakt wordt. "Ik kies er bewust voor met z'n drieën te gaan, zodat Roos zich meer met de foto's kan bemoeien", aldus architecte Heijne. "Zo hebben we meer foto's in dezelfde tijd."

De tafel loopt langzaam leeg en Aldershoff kan aan het werk. Man Tonny wordt weer geposteerd, ditmaal bij de koffieautomaat. "Er steekt nog een stopcontact uit", roept hij nonchalant. "Kijk, zo'n paar extra ogen is erg handig", aldus Aldershoff. "Vooral op het eind van de dag wil ik nog weleens een klein detail missen, en Tonny blijft scherp. Het scheelt me een hoop Photoshopwerk door domme fouten."

Opvallend in de stijl van Aldershoff is dat ze nergens echt bovenop duikt. Er is altijd ruimte in haar foto's. Toch zijn ze nooit leeg, elke vierkante centimeter wordt gebruikt. Vandaag komt er veel plafond in beeld, omdat het lijnenspel en de structuur mooi meespeelt in de beelden. Bovendien is het een onmisbaar onderdeel van de architectuur. "Ik heb in de loop van de jaren gemerkt dat opdrachtgevers mijn rust

Op de telefoon bekijken Aldershoff en medewerkers van het architectenbureau de iPhone foto's en maken direct keuzes.

De briefing wordt nog even doorgenomen

FOTO: ROOS ALDERSHOFF

BOVEN
Aldershoff fotografeert de speciale project-schermen, die ook door Zenber geproduceerd zijn.

en ruimte in de foto's waarderen. Ik doe dat vooral op gevoel, ik denk wel voor minstens 80%. Eenvoud en symmetrie zijn ook altijd woorden die ik in mijn beelden probeer te stoppen."

Tussen de bedrijven door werpt Aldershoff een blik naar buiten. "Ja, het licht staat nu redelijk goed, ik ga even de exterieurfoto's maken." Zelf is ze niet te beroerd om een aantal fietsen uit het beeld te slepen en achter een muurtje te verstopten. In totaal verdwijnen er zo'n tien fietsen van hun plek.

"Ik heb heel veel geleerd van architectuurfotograaf Jan Versnel", aldus Aldershoff. "Hij heeft me ooit aangevoelen op de Rievelde Academie. Zijn fotos waren vaak mooier dan de gebouwen die erop stonden. Zijn visie op de architectuurfotografie is een grote inspiratiebron voor mij." **S**

www.roosaldershoff.nl